

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 15535/23

Мирослава ЛАЗИЋ
против Србије

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора 17. јуна 2025. године у саставу:

Darian Pavli, председник,

Úna Ní Raifeartaigh,

Матеја Ђуровић, судије,

и *Olga Chernishova*, заменица секретара Одељења,

Имајући у виду:

представку (број 15535/23) против Републике Србије, коју је Суду по члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) поднела 7. децембра 2022. године држављанка Републике Србије, госпођа Мирослава Лазич (у даљем тексту: подносиатеља), рођена 1968. године, с пребивалиштем у Тителу;

одлуку да се Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада), коју заступа њена заступница, госпођа З. Јадријевић Младар, обавести о притужбама по чл. 6, 8. и 13. Конвенције у вези са приступом суду, правом на правично суђење, породичним животом и правом на делотворан правни лек, и да се преостали део представке прогласи неприхватљивим;

запажања странака;

Након већања, одлучује као што следи:

ПРЕДМЕТ СЛУЧАЈА

1. Подносиатеља је била хранитеља Х и У, биолошког брата и сестре. Наиме, Х је усвојен у иностранству 2018. године и сваки контакт између њега и подносиатеље је прекинут. Усвајање је завршено 21. фебруара 2018. године, а подносиатеља је била свесна тога.

2. Дана 9. децембра 2019. године, подносиатеља, као законски старатељ У, поднела је тужбу Основном суду у Новом Саду, у име У, за поништење усвајања Х. У овом поступку, Виши суд у Новом Саду је 24. јуна 2024. године донео коначну одлуку којом је тужба проглашена недопуштеном.

3. Питања упућена туженој Влади тичу се само поступка за поништење усвајања Х.

ОЦЕНА СУДА

А. Члан 6. став 1. Конвенције

4. Подносиатељка се притуживала на неправичност поступка у вези са тужбом за поништење усвајања Х. Суд примећује да подносиатељка није била страна у предметном поступку, јер је тужба поднета у име Y, сестре Х, а подносиатељка је била само заступник Y.

5. Сходно томе, ова притужба је неспојива *ratione personae* са одредбама Конвенције у смислу члана 35. став 3. тачка (а) и мора бити одбачена у складу са чланом 35. став 4. (упоредити *F. Santos, LDA u Fachadas protiv Portugala* (одл.), број 49020/99, од 19. септембра 2000. године; *Hambálek protiv Чешке Републике* (одл.), број 38132/03, од 9. маја 2006. године; и *L.R. u L.R. Senior protiv Словачке* (одл.), број 52443/99, од 26. октобра 2004. године).

Б. Члан 8. Конвенције

6. Притужба коју је подносиатељка поднела на основу члана 8. Конвенције односи се на недостатак контакта са Х након његовог усвајања.

7. Влада је тврдила да је правно средство које треба исцрпети у том погледу била тужба за поништење усвајања Х коју подносиатељка представке није поднела, будући да је таква тужба поднета само у име Y.

8. Суд не мора да се бави питањем да ли је тужба за поништење усвајања Х била или није правни лек који треба исцрпети, јер подносиатељка није поднела такву тужбу у своје име, те се стога овај поступак није тицао њених права.

9. Суд затим понавља да члан 35. став 1. Конвенције и судска пракса Суда одређују почетак рока од четири месеца (раније шест месеци) на следећи начин: (а) када су доступни делотворни правни лекови, он тече од датума коначне одлуке у процесу њиховог исцрпљивања; (б) када је од самог почетка јасно да нису доступни ефикасни правни лекови, рок тече од датума радњи или мера на које се притужује, односно од датума сазнања за ту радњу или њен утицај на подносиоца или губитак права начињен истом (видети, између осталог, *Paul u Audrey Edwards protiv Велике Британије* (одл.), број 46477/99, од 7. јуна 2001. године, и *Sabri Güneş protiv Турске* [BB], број 27396/06, став 54, од 29. јуна 2012. године).

10. Ако тужба за поништење усвајања Х није био правни лек који треба исцрпети, онда је подносиатељка требала да поднесе своју представку најкасније шест месеци након усвајања Х, које је постало правоснажно 2018. године, будући да је од тог тренутка било јасно да подносиатељка неће имати даљи контакт са Х (видети, за утврђивање релевантног кашњења, *Orhan protiv Турске* (одл.), број 38358/22, став 30, од 6. децембра 2022. године). Међутим, подносиатељка је поднела своју представку 7. децембра 2022. године.

11. Сходно томе, ова притужба мора бити одбачена у складу са чланом 35. став 1. Конвенције.

В. Члан 13. Конвенције

12. Што се тиче притужбе подносиатељке по члану 13. Конвенције да није имала делотворно правно средство у вези са својом притужбом по члану 8. Конвенције, Суд примећује да ако је тужба за поништење усвајања Х била делотворан правни лек, притужба подносиатељке по члану 13. је очигледно неоснована. Ако таква тужба није била правни лек који треба исцрпети, подносиатељка није поднела свој захтев у року од шест месеци.

13. Стога, притужба се мора одбацити у складу са чланом 35. ст. 1. и 3(а) Конвенције.

Из ових разлога, Суд, једногласно,

Проглашава представку неприхватљивом.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаном облику 10. јула 2025. године.

Olga Chernishova

Заменца Секретара

Darian Pavli

Председник